

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

Egy havi közigazgatás.

A megyei és városi közigazgatási élet nyáron természetesen lassabb menetű; a tisztviselői kar a nyári pihenést élvezi, de meg a bizottsági tagok sem egykönnyen nyerhetők meg ilyenkor a közigazgatás munkájában való részvételle. Tegnap tehát *egycsapásra* intézte el a vármegyei és városi közigazgatási bizottság az időközben felmerült ügyeket; továbbá *egycsapásra* intéztek még el néhány ülést. Az egy havi közigazgatást a következő adatok tekintjük be:

A megyénél.

A vármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. 10 órakor tartotta ülését *Széchenyi* Viktor gróf főispán elnöklése alatt. Az ülés főbb pontjai, amelyek némelyikével külön foglalkozunk majd, a következők voltak:

Az alispáni hivatalban elintézték 1164 ügydarabot. Hátralék 6.

Lauschmann Gyula dr. főorvos jelentése: Házasságra lépett: 64 pár. Született 690, meghalt 409 egyén. Születési többlet 191. Megbetegedés 3471 esetben fordult elő, a lakosság 1/3 száza-léka. Ezekből megállapítható, hogy a mult havi közegészségügy nem volt kedvező. Oka egyrészt a nép rossz táplálkozása, másrészt pedig a jéghiány miatt megromlott husneműek. Fertőző betegségek közül a hörkhurut volt a leg súlyosabb. 3 községben 41 esettel s 11 halálozással szerepelt. A Szent György-kórházban 340 beteg fordult meg. Közülük eltávozott 168, ehalat 8. Ápolási napok száma 4797 volt.

Vajda főmérnök jelentése szerint az utak elég jó állapotban voltak. A szárazság miatt nagy rajtuk a por. A vicinális utakra 3110, az állami utakra 6632 halom követ szállítottak ki. Az elkészült ráckereszturi állami iskola felülvizsgálására Schaller Flóris tanfelügyelőt, *Lauschmann* Gyula dr. t. főorvost és egy bizottsági tagot küldött ki a közig. bizottság.

Turján József pénzügyigazgató jelentése szerint a kincstári követelés volt 4191476 K. Erre befizetett összeg 1549628 K. Hátralék 2691848 K. Adóelengedést 70, fizetési halasztást 60 esetben adott az igazgatóság.

Az *árvaszek* jelentését *Fiáth* György dr. terjesztette elő a következőkben: Érkezett 1642 ügydarab. Ebből elintézték 1250 et; hátralék 398. Két ülnök szabadságon van.

A főállatorvos az állategészségügyet kedvezőtlennek mondotta, 21 község van zárlat alatt. A jelentéssel kapcsolatban *Rosenfeld* Henrik kifogásolta a miniszter rendeletét, mely szerint a fertőzött állatokat a községben szabadon lehet hajtani a vágóhidra. Ez az állapot könnyen okozhat további fertőzést. Indítványára ez ügyben felterjesztést tesz a bizottság a miniszterhez, továbbá megkérte az alispánt, hogy a saját hatáskörében is járjon el a dologban.

Schaller Flóris tanfelügyelő jelentésével kapcsolatban *Horváth* Gyula dr. érdeklődött a felekezeti iskolák felszereléséről. A miniszter t. i.

szept. 1-ére kívánja a teljes felszerelést. A dolgra még rá fogunk térni.

Koller Pál, a közgazdasági előadó a termésvizonyokat ismertetve, jelezte, hogy a termés sokkal silányabb mint remélték a gazdák. A szőlő ugyszólván mindenütt tönkre silányult. A jelentésben érdekes gazdasági tapasztalatokat említett meg, amelyek nagy előnyükre válhatnak gazdáinknak. Örömmel jelezzük, hogy a vármegye nagy gazdasági szakismeretekkel rendelkező gazd. előadójának ígérését bírjuk, hogy erről lapunkban cikket fog közölni.

A városnál.

A megyei közig. biz. ülés befejeztével a város tartotta meg közigazgatási ülését *Széchenyi* gróf főispán elnöklése alatt.

A rendőrség jelentése: lopás 26, testi sértés 12, vagyon elleni elkövetett cselekmény 4, egyéb 14 esetben fordult elő.

Érdekes közigazgatási eljárás tárgya volt dr. *Kriszta* Melitta felsőbb leányiskolai tanárnő ügye. Az iskolaszék ideiglenesen választotta meg, díjlevegél azonban kiállította, ami azt jelenti, hogy a választás végérvényes. A tanárnő sokat betegeskedett s a városi hatóság-telkintettel az ideiglenes megválasztására elbocsátotta. Az elbocsátást a tanárnő megfellebbezte a miniszterhez, aki neki adott igazat. A város tehát újból, meghívta az állás elfoglalására. Ekkor meg ő nem jelentkezett s erről értesítés ment a miniszteriumba is. A miniszternél azonban dr. *Kriszta* betegséggel igazolta meg nem jelenését, s a miniszter most már véglegesen ráirt a városra, hogy a tanárnő állást tartsa fenn dr. *Kriszta* Melitta részére.

Hübner Károly, közgazdasági előadó a város termésvizonyairól jelentett. A termés, mint az eddig beérkezett adatokból megállapítható: közepes. Közel sem olyan jó, mint aminőnek ígérkezett. Az őszi buza átlagos termése holdanként 9 métermázsra, a rozse 9 q., az árpaé 5 q., zabé 5 q. A szőlő majdnem teljesen tönkrement. A munkásvizonyok olyan nehezek, hogy munkást egyáltalában nem lehet kapni.

UJDONSÁGOK.

— Székesfehérvár katolikusi a pápához. Folyó hó 7-én vasárnap nagyjelentőségű gyűlést tartott a helybeli népszövetség vezetősége a Népakademia helyiségében. A gyűlés szónokai: *Vass* József dr., a népszövetség igazgatója és *Szabó* János, felsővárosi káplán a népszövetségi tagok teljes együtterzése mellett tárgyalták a római szenteket újabban ért tamaradásokat s ez alkalommal *táviratilag üdvözölték a római pápát s Várossy Károly* érseket, akinek szintén kijutott a rész a meghurcoltatásokból. A nagyjelentőségű

gyűlés eszmekörét jövő számunkban ismerhetik meg olvasóink.

— Fényes esküvők. *Schmelhegger* Imre DV. mérnök ma d. e. esküdtött örök hűséget a székesegyházban *Turján* Jolán urleánynak, *Turján* József pénzügyigazgató bájos leányának fényes násznép kíséretében. Az eskü-tést *Károly* János c. püspök nagyprépost végezte, a ki valóban kedves és költői szépségben gazdag beszédet intézett az ifju párhoz. Valamikor régesrégén mint ifju kis diák ismerte *Károly* János az ifju völegény nagy szüleit, náluk lakott mint kosztos diák és sok szeretetben részesült náluk. Az idők elmúltak, később a régi ház helyén is csak romokat talált. S ime az oltár előtt két ifju lelket áld meg, a kik azoknak az örökzsep emlékeknek örökösei, a kik azoknak a romoknak helyén mint ifju hajtás növekedtek fej. Itt elakadt az őz püspök szava s remegő ajkakkal, könyes szemekkel kívánt áldást és boldogságot a boldog ifju párnak. De az örömkönyveket kicsalta az összes ott levők szeméből is. Az ifju párt elhalmozták szerencsekívánatokkal, *Násznagyk* *Rauscher* Béla, dr. műhelyfőnök és *Kehák* Arthur dr., korszorúslány *Detrich* Mariška (Aba), vőfély *Schmelhegger* Jenő (Budapest) voltak. Lakodalmi ebéd az örömszülők házában volt, a mely után az ifju pár Tirolba utazott.

Ma délelben vezette oltárhcz a belvárosi plebánia-templomban *Tirpák* Sándor fővárosi rajtanár *Szigei* József helybirtokos leányát, *Erzsikét*. Tanuk voltak a menyasszony részéről: *Szilágyi* Andor máv. hivatalnok Zólyomból, a völegény részéről: *Kápolnai* Gyula fővárosi tanító. Az esketést *Kintli* József belvárosi plebános végezte. Az új pár Velencébe utazott.

— Eljegyzés. *Márkus* Pál budapesti nagyvállalkozó eljegyezte néhai *Pick* Ignác földbirtokos bájos leányát, *Jolán*.

— A vármegye diszközgyűlése. Fejérvármegye nemzetiszintű keretben a következő meghívót bocsátotta ki:

— Meghívó Ő császári és apostoli király felsége születésn nyolcvanadik évfordulójának hódolatteljes megünneplésére fejérvármegye törvényhatósági bizottsága által 1910. augusztus 18-án d. e. 10 órakor tartandó diszközgyűlésére. Az ünneplés sorrendje: 1. A törvényhatósági bizottság tagjai reggel fél 9 órakor gyülekeznek a vármegye székházában, hogy testületileg vonuljanak a székesegyház templomába a d. e. 9 órakor kezdődő szent misére. 2. Főispán ur d. e. 9 órakor a diszközgyűlést ünnepi beszéddel megnyitja. 3. Az Ő Felsőséghez intézendő hódoló felirat tervezetét főjegyző fejérvármegyei Kelt Székesfehérvár, 1910 évi augusztus hó 1-én. Szűts Jenő, Fejérvármegye alispánja.

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Allandó nagy raktár ágy- és asztalneműekben, szintartó karton és zephirekben stb.

Egy jószámból való: ű
támulónak felvétetik.

Napi lapunk 4 oldal.

00000438

— **Verekedés halálal.** A mi néptünk vasárnapi szórakozásai közé a verekedés ugy odatartozik, mint a piros betű a kalendáriumban. Ennek az ékes szórakozásnak egyik elsőrendű tényezője volt Ercsiben Pokits Nándor cipészegéd. Alig volt vasárnap, a mikor a dikics nagybuzgalmu kezelője a bicskával is szerencsét ne próbált volna. A szerencse vitte is a szekéren, a míg a derék férfiú legutóbb le nem fordult róla. Vasárnap délután ismét a porodon volt a hős Pokics. Kis dologból, szóváltásból birokra keltek, aztán előkerültek a karesu nyaku sörös üvegek s a még karsubb bicskák a minék a következménye az lett, hogy Pokits testén a bicskák behatolása alapján kilenc rendbeli folytonossági hiány mutatkozott. És pedig részben a fején, részben pedig a test egyéb keményebb és puhább részein. A megsebesült harcost hazaszállították, a hol tegnap reggelre belső elvérzés folytán meghalt. A csendőrség most kutatja, hogy a sok közül kik voltak azok, a kik a szerencsétlen ember halálát okozták.

— **Az Erzsébet-liget szobra.** Az Erzsébet liget elé felállított Szabadságszobron levő turul madarat Juhacsek Lajos és Lits Ferenc külső budai-uti rakoncátlan gyerekek ökolnagságu kövekkel dobálták és abban kárt okozták. A rendőrség a legszigorubb büntetésben részesítette a derék gyerekeket.

Budai-ut 6. szám alatt 2 üzlethelyiség november 1-jére kiadó.

— **Hamis pénz, — hamis emberek.** A kettő itt együtt jár. Szűts József sóskuti utfelvigyázó összeakadt Kokits Pál érdi lakossal, aki ajánlatot tett neki. Azt mondta, hogy Szűts heverő néhány száz koronáját gyönyörűen lehetne érté-

kesíteni olyan képen, hogy a Tétényben lakó Plausin Antal, egy ur ember négyszeres hamis pénzt ad érte. A cserekereskedés megtörtént a jó és hamis pénz közt s Kokics, a lelkes ügynök, akinek természetesen haszna volt az üzletből, nagyokat ivott. Az üzlet Szűts és Plausin között Kokics közvetítésével többször is megkötötték, de természetesen a kutra járó korszó eltört és a jeles bandát lefűlelték. Plausin Antalra rátették a kezüket a csendőrök s tovább nyomoznak. Kokicsot, a pénzmanipuláció főrendzójét mi közelebből ismerjük. **Főkorlása** volt ökelme Mérey Lajosnak, a váli kerület volt képviselőjelöltjének. **Érdekes emberek, érdekes vászások!**

— **A paprikások ügye.** A rendőrkapitányság szombaton tárgyalta le azoknak a paprikásoknak ügyét, akik a lefolyt országos vásárban gyanus paprikát árusítottak. A vegyvizsgáló állomás a rendsereg által lefoglalt paprikát megvizsgálta s azokat nagy mérvben olajosknak és kukoricaliszttal kevertnek találván természetesen elkobozta a paprikát, a tulajdonosukat pedig, számszerint 34-et szigorú pénzbüntetésre és a kötségek megterítésére ítélte. Hát ezek egy kicsit paprikások-ügyek, de jól van!

— **Rendőri hírek.** Ódor József, seregélyesi-uti lakos feljelentést tett a rendőrségen, mert f. hó 8-án virradóra ismeretlen tettesek 17 drb. hizott libája közül 5 drbot elloptak.

Schusztér tulóp szolgálgyházaai illetőségi csavargót a rendőrség csavargás miatt 3 napi elzárásra és illetőségi helyére toloncolásra ítélte.

Virág Imréné helybeli kofaasszonyt a rendőrség azért, mert a vásárló közönséggel szemben durván viselkedett, 3 napi elzárásra ítélte.

— **Orvvadász.** Ifj. Márhofer János öreg-hegyi lakost orvvadászaton érték. A rendőrség 40 korona pénzbüntetésre és fegyverének elkobzására ítélte.

Nyilttér.)*

Mossuk . . .

Meglepetéssel láttam Fodor Gyula mai 8 hasábos választát. Nem is hittem, hogy ennyit érdelek. Mindenesetre hálás köszönettel veszem a hatalmas reklámot, ami nekem is, legközelebb meginduló ellenzéki lapomnak is nagy hasznára lesz.

Érdemes választ ma, az idő rövidsége miatt, nem adhatok. Jelezhetem azonban, hogy távozásom körülményei, a mézárások ügye, a takarékpénztár története, a sukorói eset és az ő kiadói szereplése mind-mind hazug módon elferditve, légből kapottan vannak leírva. Annnyira azonban jól, hogy a sajtópórt bekapja érte.

Egy igaz van az egész ügyből írásműben: hogy szerkesztőségem ideje alatt Fodor soha egy betűt nem írt. Hát ez természetes, mert nem tud.

Érdemes választomat, korábbi elhatározásom ellenére, legközelebb itt meg fogom adni. Mindennek precíz és krónika-szerű összeállítására időre van szükségem.

Arra kérem tehát a közönséget, hogy Fodor Gyulának ezt a pokoli remekművét, — mely a keletkező versenytársat testemen, egy családos ember testén keresztül akarja megakasztani — se vegye komolyan és ítéletét részletes válaszmög tartsa függőben.

Majd itt — peren kívül, a nyilvánosság előtt — és a bíróságnál kiderül, hogy ki az utonálló.

Székesfehérvár, 1910. aug. 9.

Kálmán Pál, hirlapíró.

*) E rovatban közöltöktört nem vállal felelősséget a Szék.

A csákvári segély-egylet üzlethelyesim kimulafása 1909/10-ben.

	Tartozik			Követel	
	k.	f.		k.	f.
1909/10-ben elmaradt kamatok	244	50	1903/4 XXXII-ik évt. fenmaradt osztatlanul	280	
" " késedelmi kamatok	110	91	1904/5 XXXIII-ik " beiratási díjai	290	40
Kötelezők	95858	—	" " " vagyona	17322	72
P. takarékpénztári letétek	5300	—	" " " heti betétei	2979	80
Nyomatványok értéke elhasználási 20 % lev. u.	2608	—	1905 6 XXXIV-ik " beiratási díjai	300	40
Butorok értéke	135	81	" " " vagyona	13837	74
Pénztárnoki óvadék	200	—	" " " heti betétei	3137	50
Péntári készlet	777	86	1906/7 XXXV-ik " beiratási díjai	295	20
			" " " vagyona	11851	11
			" " " heti betétei	3733	80
			1907/8 XXXVI-ik " beiratási díjai	356	—
			" " " vagyona	12054	28
			" " " heti betétei	5458	90
			1908/9 XXXVII-ik " beiratási díjai	418	—
			" " " vagyona	9433	12
			" " " heti betétei	8751	20
			1909/10 XXXVIII-ik " beiratási díjai	296	80
			" " " heti betétei	6812	—
			Pénztárnoki óvadék	200	—
			Előre fizetett kamatok	515	98
			1904 5-ik évt. tiszta nyer. 281 betétre	1074	29
			1905/6-ik " " " 291 " " "	883	30
			1906/7-ik " " " 352 " " "	788	—
			1907/8-ik " " " 548 " " "	851	40
			1908/9-ik " " " 858 " " "	200	20
			1909/10-ik " " " 665 " " "	208	20
			Összes tiszta nyer. 4605.39 korona		
				102653	14

Kelt Csákváron, 1910. június 30-án.

Goldschmidt József,
pénztárnok.

Stahl László,
igazgató.

Rácz Endre,
elnök.

Palanek Károly,
igazgató.

Quasler N. János,
könyvelő.

Ezen vagyonmérleget megvizsgáltuk, helyesnek találtuk.

Csákvár, 1910. július 25.

Molnár Imre,
f. b. t.

Geisz János,
f. b. t.

Sándor József,
f. b. t.

A csákvári segély-egylet nyereség- és veszteség kimutatása 1909/10-ben.

	Jövedelmek			Költségek	
	k.	f.		k.	f.
Késedelmi kamatokból	624	19	Közelési díjakra	1203	76
Kamatokból	5804	29	Kamatokra	217	79
Ügyvédi előlegeiből	22	85	Nyomatványokra	73	62
Nyomatványokból	41	05	Királyi adókra	48	79
Házbérekből	240		Községi	25	52
			Bélyeg illetékekre	27	28
			Házbérekre	460	06
			Ügyvédi előlegekre	39	17
			Hirdetési díjakra	31	—
			Tiszta nyereség	4605	39
	6732	38		6732	38

Kelt Csákváron, 1910. június 30-án.

Goldschmidt József,
pénztárnok.Stahl László,
igazgató.Rácz Endre,
elnök.Palanek Károly,
igazgató.Quaiser N. János,
könyvelő.

Ezen vagyonmérleget megvizsgáltuk, helyesnek találtuk.

Csákvár, 1910. július 25.

Molnár Imre,
f. b. t.Geisz János,
f. b. t.Sándor József,
f. b. t.

A csákvári segélyegylet 1904/5. XXXIII-ik feloszló évtársulatának vagyonmérlege és felosztása 1909/10-ben.

	Tartozik			Követel	
	k.	f.		k.	f.
Az 1903/4. XXXII-ik évtársulattól fenmaradt	2	80	281 betétnek á 77.10 $\frac{2}{100}$	21670	01
Az 1904/5. XXXII-ik évtársulat beiratási díjai	290	40			
" " " " vagyona	17322	72			
" " " " heti betétei	2979	80			
" " " " nyeresége	1074	29			
	21670	01		21670	01

Kelt Csákváron, 1910. június 30-án.

Goldschmidt József,
pénztárnok.Stahl László,
igazgató.Rácz Endre,
elnök.Palanek Károly,
igazgató.Quaiser N. János,
könyvelő.

Ezen vagyonmérleget és felosztást megvizsgáltuk, helyesnek találtuk.

Csákvár, 1910. július 25.

Molnár Imre,
f. b. t.Geisz János,
f. b. t.Sándor József,
f. b. t.

A csákvári segély-egylet változás kimutatása 1909/10-ben.

	Belépett XXXVIII. Évtársulatba Tag Betét	K i l é p e t t											
		XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII											
		Évtársulatból											
		T.	B.	T.	B.	T.	B.	T.	B.	T.	B.	T.	B.
1908—9-ik évfolyam végén volt	—	74	298	69	346	95	435	138	735	143	1033		
1909—10-ik évfolyamán	121	742	8	17	13	55	22	83	26	191	24	175	6 77
Maradt 1909—10 évfolyam végén	115	665	63	281	56	291	73	352	112	544	119	858	
Osszes tag és betét													5412991

Kelt Csákváron, 1910. évi június 30-án.

Rácz Endre,
elnök.Quaiser N. János,
könyvelő.

M e g h i v ó .

A CSAKVÁRI SEGÉLY-EGYLET
1910. augusztus hó 28-án délután 3 órakor
— az egyleti helyiségben tartandó —

Rendes Évi közgyűlésére

tisztelettel meghívatik.

Tárgyak:

- Elnöki megnyitó és igazgatósági jelentés a lefolyt 1909/10-ik üzletévről.
- A felügyelő bizottság jelentése és ehhez képest az igazgatótanács részére a számadások terhe alól felmentvény megadása.
- Elnök Rácz Endre, Palanek Károly igazgató és a kisorsolt 8 igazgatótanács tag, u. i. Medgyesi János, Alberti József, Szakály Péter, Mathauser Károly, Krasztina Lajos, Boncz János, Horváth

Ferenc és Kiss Imre helyett újak, vagy ugyanezek megválasztása, továbbá 3 póttag, 5 felügyelő és 3 leszámoló bizottsági tag választása.

4. Alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása és ez érdeemben kellő határozatok.

Kelt Csákváron a segélyegyletnek 1910. augusztus hó 3-án tartott választmányi ülésében.

Quaiser N. János,
könyvelő.

Rácz Endre,
elnök.

Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.